

2 K 616, זקן *elder* 2 K 104, אמן *guardian* 2 K 104, חכם *wise* one Pr 14¹⁶, ישב *inhabitant* 2 C 20¹⁵, worshipper Ps 46³ 49⁶ (or em. ירא *I fear* to תראה *you look*) 56⁴ (or em. ירא *I fear* to אקרא *I call*, or del.) 56^{5,12} 118⁶ Lm 3⁵⁷.

מלח *sailor* Jon 1⁵, נשא ptc. *one who bears armour* 1 S 31⁴||1 C 10⁴, מיהר ni. ptc. *hurried*, i.e. *anxious*, one Is 35⁴, סער ptc. *storm-tossed one* Is 54¹⁴, עקר *barren one* Is 54⁴, עני *afflicted one* Is 54¹⁴, מבשרה *messenger* Is 40⁹, אויב *enemy* Ps 64⁵ (or em. יראו *they do not fear* to יראו *they are not seen*), שנא pi. ptc. *one who hates* 4QJonathan 1⁵ (מסכן אידן), רעע hi. ptc. *evil one* Ps 64⁵ (or em.; see above), פעל ptc. *one who does evil* Ps 64⁵ (or em.; see above), friends of Job Jb 6²¹, שאר ni. ptc. *one who remains* Dt 19²⁰=11QT 61¹¹, לב *heart* Ps 27³, זרע *seed* Is 41^{10,13}, בהמה *beast* Jl 2²², צאן *flock* Jr 23⁴, תולעת *worm* Is 41¹⁴, ארץ *land* Jl 2²¹, מי *who?* Jg 7³ Am 3⁸; subj. not specified, Ps 49¹⁷ (or em. אל-תירא *do not fear* to אל-תירא *do not look*).

<PREP> ב of time, in, + יום *day* Ps 49⁶ (or em.; see Subj.).

<COLL> ירא *fear* Is 41²³(kt) (1QIsa^a *see* || שמה *hear*), חתה *be dismayed* Dt 1²¹ Dt 31⁸ Jos 8¹ 10²⁵ 1 S 17¹¹ Jr 23⁴ 30¹⁰ 46²⁷ 1 C 22¹³ 28²⁰ 2 C 20¹⁷, חפז *be alarmed* Dt 20³, חרד *tremble* Is 41⁵, ערץ *tremble* Dt 20³, חיל *writhe* Zc 9⁵, שמע *hear* Dt 13¹² 17¹² 19²⁰=11QT 61¹¹ Dt 21²¹=11QT 64⁶, נבא ni. *prophecy* Am 3⁸.

+ חתה *be dismayed* 2 C 20¹⁵ 32⁷, ערץ *tremble* Dt 31⁶, צר *be narrow*, i.e. *distressed* Gn 32⁸, רך (of heart) *be weak* Dt 20³=1QM 10³ Is 7⁴, רפה (of hands) *be weak* Zp 3¹⁶, חרד (of heart) *tremble* 1 S 28⁵, חזק (of hands) *be strong* Zc 8¹³, סור *turn aside from evil* Pr 14¹⁶, ראה *see* Gn 42³⁵ Ex 14^{13,31} 34³⁰ Dt 28¹⁰ 1 S 12²⁴ 17²⁴ 28^{5,13} 2 S 10¹⁹ 1 K 3²⁸ Is 41⁵ Zc 9⁵ Ps 40⁴ 52⁸ Jb 6²¹ 37²⁴.

:: חזק *be strong* Dt 31⁶ Jos 10²⁵ Is 35⁴ 1 C 22¹³ 28²⁰ 32⁷, זיר *be presumptuous* Dt 17¹³=11QT 56¹¹, שקט hi. *be quiet* Is 7⁴, עבר htp. *be arrogant* Pr 14¹⁶.

ירא + adverb or noun used adverbially, מאד *much* Gn 20⁸ 32⁸ Ex 14¹⁰ Jos 10² 1 S 17^{11,24} 31⁴||1 C 10⁴ 2 K 10⁴ (מאד מאד) Ne 2² (הרבה מאד) *very much* Arad ost. 111² (אגוד) Jr 23⁴, יום (in the) *day (when)* Ps 56⁴.

ירא with adj., חרד *trembling* Jg 7³, רך *weak of heart* Dt 20⁸=11QT 62³.

אל-תירא *do not fear* (masc. sing.) Gn 15¹ 26²⁴ Dt 1²¹ Jos 8¹ Jg 4¹⁸ 6²³ 1 S 22²³ 23¹⁷ 2 S 9⁷ 2 K 1¹⁵ 2 K 6¹⁶ Is 7⁴ Is 41^{10,13} 43¹⁵ 44² Jr 30¹⁰ 46^{27,28} Ps 49¹⁷ (or em.; see Subj.) Lm 3⁵⁷ Dn 10^{12,19} 1 C 22¹³ 28²⁰ 4QPseud^b 1⁹, אל-תיראי/תיראי *do not fear* (fem. sing.) Gn 21¹⁷ 35¹⁷ 1 S 42⁰ 28¹³ 1 K 17¹³ Is 40⁹ 41¹⁴ 54⁴ Jl 2²¹ Zp 3¹⁶ Ru 3¹¹, אל-תיראו/תיראו *do not fear* (masc. pl.) Gn 43²³ 50^{19,21} Ex 14¹³ 20²⁰ Dt 20³=1QM 10³ Dt 31⁶ Jos 10²⁵ 1 S 12²⁰ 2 S 13²⁸ Is 35⁴ Jl 2²² Hg 2⁵ Zc 8^{13,15} 2 C 20^{15,17} 32⁷ 1QM 15⁸ 4QM^a 11.2¹³ (ה'ירא), לא תירא (as command) *you shall not fear* Dt 31⁸.

1b. **be afraid of (doing), fear (to do)**, <SUBJ> Aram(aeans) 2 S 10¹⁹, Aaron Ex 34³⁰ Nm 12⁸, Elihu Jb 32⁶, Gidon Jg 7¹⁰, Isaac Gn 26⁷, Lot Gn 19³⁰, Miriam Nm 12⁸, Moses Ex 3⁶, Samuel 1 S 3¹⁵, איש *man* 2 S 1¹⁴, בן *son of Israel* Ex 34³⁰, עבד *servant* 2 S 12¹⁸.

<COLL> ירא followed by inf. cstr. + ל be afraid *to*, + אמר *say* Gn 26⁷, דבר pi. *speak* Nm 12⁸, נגד hi. *tell* 2 S 12¹⁸, ירד *go down* Jg 7¹⁰, שלח *send*, i.e. *stretch*, hand 2 S 1¹⁴, ישב *dwell* Gn 19³⁰, ישע hi. *save* 2 S 10¹⁹; followed by inf. cstr. + מן be afraid *of*, + נגד hi. *tell* 1 S 3¹⁵, חזה pi. *declare* Jb 32⁶, נבט hi. *look* Ex 3⁶, ירד *go down* Gn 46³, נש *draw near* Ex 34³⁰; ירא + ואל *fear* Jb 32⁶; אל-תירא *do not fear* Gn 46³.

1c. **be afraid of, fear someone or something**, <SUBJ> Israel(ites) Dt 1²⁹ 3³³ 5⁵ 7^{18,19} 20¹=11QT 61¹³ 1 K 3²⁸ Is 8¹² Zp 3¹³ (mss ראה *see*) 1QM 17⁴, עם *people* Dt 28¹⁰ 2 K 25²⁶ Is 10²⁴ 51⁷ Jr 51⁴⁶, עדה *congregation* Nm 14^{9,9}, ביה *house of Israel* Ezk 11⁸, Jerusalem/Zion Is 51¹² perh. 57¹¹, Abraham Gn 20¹⁰ (if em.; see Obj.), Adonijah 1 K 15^{0,51}, David 1 S 21¹³, Elijah 2 K 1¹⁵, Gideon Jg 6²⁷, Ishbosheth 2 S 3¹¹, Ishmael 2 K 25²⁴||Jr 40⁹, Jaazaniah 2 K 25²⁴||Jr 40⁹, Jacob Gn 32¹², Jeremiah Jr 1⁸, Job Jb 5^{21,22}, Johanan 2 K 25²⁴||Jr 40⁹ Jr 42^{11,11,11}, Seraiah 2 K 25²⁴||Jr 40⁹, Joshua Jos 10⁸ 11⁶, Moses Nm 21³⁴ Dt 3², Saul 1 S 15²⁴ 18^{12,29} 28²⁰, איש *man* 2 K 25²⁴||Jr 40⁹ Jr 41¹⁸ 51⁴⁶ Ps 112⁷, אשה *woman, wife* Jr 41¹⁸ Pr 31²¹, בן *son* Dt 2⁴ 2 K 25²⁴||Jr 40⁹ Pr 32⁵ 11QPsAp^A 21¹ ((בני)), of Israel 1 S 7⁷, of man Ezk 2^{6,6} 3⁹, בת *daughter of Zion* Zp 3¹³ (mss ראה *see*), שר *children* Jr 41¹⁸, אדון *lord* 2 K 19⁶||Is 37⁶, שר *commander* 2 K 25²⁴||Jr 40⁹ Dn 1¹⁰, חר *noble* Ne 4⁸, סריס *eunuch* Jr 41¹⁸, סגן *official* Ne 4⁸, ישב *inhabitant* Jos 9²⁴ Ps

659 Ps 915, ידע ptc. *one who knows* Is 517, worshipper Ps 37 234 271 565 119120, גבה *high one* Jb 4126, שארית *remnant* Jr 4118 4216, יתר *remainder* Ne 48, מי *who?* Ps 9011 (if em. כִּירְאָתְךָ *according to your fear* to מי יראתך *who fears injury?*); subj. not specified, Ec 92 125.

<נפש> *people* Nm 149.9 1 S 1524, ביה *house* Jg 627 Ezk 39, Abner 2 S 311, Esau Gn 3212, Og Nm 2134 Dt 32, Solomon 1 K 151, איש *man* Jg 627, מלך *king* Nm 2134 Dt 32.22 1 K 151 Dn 110, ארון *lord* Dn 110, לִיָּתָן *Leviathan* Jb 4126, דבר *word* 1 S 2820, שבועה *oath* Ec 92, יראה *(object of) fear* Jon 110.16, מורא *(object of) fear* Is 812, תהמה *terror* Ec 125, הרפה *reproach* Is 517, חרב *sword* Ezk 118, רע *evil* Zp 313 (mss ראה *see*) Ps 234, תך *injury* Ps 9011 (if em.; see Subj.), (וייראנו את המכה) *blow* 11QPsApa 211, מי *whom?* Is 5711, מה *what?* Gn 2010 (if em. קמה ראיתי *what did you see?* to יראתה *what did you fear?*); obj. not specified, 1QM 174.

<PREP> ל *for (the sake of)*, + נפש *soul*, i.e. life Jos 924, ביה *house(hold)* Pr 3121.

ב introducing object or *on account of*, + שמועה *report* Jr 5146.

מן introducing object or *on account of*, + Assyria(ns) Is 1024, Israel(ites) Dt 2810, עם *people* Dt 24 201=11QT 6113, גוי *nation* Dt 718, Ahab 4QparaKings 12, Jezebel 4QparaKings 12, אנוש *human being* Is 5112, בן *son* Dt 129 Ezk 26, of man Is 5112, מלך *king* Jos 108 Jr 4211, עבד *servant* 2 K 2524||Jr 409, גבה *high one* Ec 125, חיה *beast* Jb 522, חרב *sword* Jr 4216, חץ *arrow* Ps 915, דבר *word* Ezk 26, שמועה *report* Ps 1127, משפט *judgment* Ps 119120, אות *sign* Ps 659, פחד *dread* Ps 915 Pr 325, שר *destruction* Jb 521, שואה *devastation* Pr 325, שלג *snow* Pr 3121, רבבה *ten thousand* Ps 37, מי *whom?* Ps 271.

מפני introducing object or *on account of* Jr 18, + Chaldeans 2 K 2526||Jr 4118, Israel(ites) Jos 924, Philistines 1 S 77, עם *people* Dt 719, Achish 1 S 2113, David 1 S 1829, Solomon 1 K 150, מלך *king* Jos 116 1 K 328 Jr 4211.11, שר *commander* 2 K 115, צר *adversary* Ne 48, אש *fire* Dt 55, דבר *word* 2 K 196||Is 376.

מלפני introducing object, + David 1 S 1812.

<COLL> ירא *fear* Is 5711; + ערץ *dread* Dt 129 Is 812, חתה *be dismayed* Is 517 Ezk 26 39, שמע *hear voice* 1 S 1524; :: laugh Jb 522; מעשות ... ירא *be too afraid of*

someone ... *to do* Jg 627.

ירא + adverb, מאד *much* Jos 924 1 S 2113; + פן *lest* Gn 3212, אשר לקמה *lest* Dn 110.

אל-תירא *do not fear* (masc. sing.) Nm 2134 Dt 32 Jos 108 116 2 K 196||Is 376 Is 1024 Jr 18 Ezk 26.6 39 Jb 522 Pr 325, אל-תיראו *do not fear* (masc. pl.) Nm 149 2 K 2524||Jr 409 Is 517 Jr 105 4211.11 Ne 48, var. Nm 149 1QM 174, לא תירא (as command) *you shall not fear* (masc. sing.) Dt 718 201, לא תיראו (as command) *you shall not fear* (masc. pl.) Is 812, vars. Dt 129 322.

2a. *fear* Y.* (other) gods, word of Y., etc.; sometimes **be afraid of** (e.g. Jr 522 Mc 717 Jb 935), but usu. **revere, be in awe of**, <נשטט> Israel(ites) Lv 1914.32 2517.36.43 Dt 529=4QTestim3 Dt 62.13 624 86 1012.20 135=11QT 5414 Dt 1423 Dt 2858 1 K 840||2 C 631, Amalek(ites) Dt 2518, Babylonians, etc. 2 K 1725, עם *people* Ex 1431 Dt 410 3112 Jos 424 (if em. יראתם *appar. that you [sons of Israel] may fear* to יראתם *that they [the peoples] may fear*, i.e. inf.) 2414 1 S 1214.18.24 1 K 843||2 C 633 Is 2913 Jr 522.24 Hg 112, גוי *nation* 2 K 1728.41 Mc 716 Ps 10216, ביה *house* of Israel Jr 105, Jerusalem/Zion perh. Is 5711, עיר *city* Is 253 Jr 3239 Zp 37, David 2 S 69||1 C 1312, Habakkuk Hb 32 (or em. יראתי *I have feared* to וראיתי *and I have seen*), Hezekiah Jr 2619, Job Jb 19 935, Jonah Jon 19, Joseph Gn 4218, Obadiah 1 K 183.

אנוש *person* Ps 5520, איש Dt 3112 2 K 1732.33.34 Ps 1121 Jb 3724 Ne 72, אשה *woman* Dt 3112, בן *son* Dt 3113 Jos 2225 Ps 725 (or em. יראוך *may they fear you* to ויאריך *and may he endure*, i.e. אך hi.) Pr 37 2421, of Israel Jos 424 (unless em.; see above) Jg 610 2 K 177.35.36.37.38.39 4Q MMT B49 (ובני ישראל) 11QT 4611, שף *children* Dt 3112, מלך *king* Dt 1719 Ps 10216, Pharaoh Ex 930, עבד *servant* Ex 930 1 K 1812 2 K 41 Ne 111, גר *sojourner* Dt 3112, לוי *Levite* Mt 25, worshipper Ps 8611, קדוש *holy one* Ps 3410, מידע *midwife* Ex 117.21, אלוף *companion* Ps 5520, מידע *familiar friend* Ps 5520, עד *witness* CD 102 (עור *appar. error for עיד*), ירא ptc. *one who fears* Ec 812, עני *afflicted one* Ps 725, רשע *wicked one* Ec 813, נטה hi. ptc. *one who turns sojourner aside* Mt 35, ארץ *earth* Ps 338, אפס *end of earth* Ps 678, מי *who?* Is 5010 Jr 107, מי-ש *whoever* 4Q MMT C24, כל-אשר *all who* Ps 11963; subj. not specified, Ex 920 Is 5919 Pr 1923 (if em. לראתה *the fear of Y.*

יָרָא

[leads] to life Pr 19₂₃ to לָחֵם לְחֵם *he who fears Y. shall be satisfied with bread*) Ec 3₁₄ 5₆ 12₁₃.

<Q> Y. Gn 42₁₈ Ex 1_{17.21} 14₃₁ Dt 4₁₀ 5₂₉=4QTestim₃ Dt 6_{2.13.24} 8₆ 10₁₂ 13₅=11QT 54₁₄ Dt 14₂₃ 17₁₉ 25_{18.58} 31_{12.13} Jos 22₂₅ 24₁₄ 1 S 12_{14.18.24} 2 S 6₉||1 C 13₁₂ 1 K 8₄₀. 43||2 C 6_{31.33} 1 K 18_{3.12} 2 K 4₁ 17₂₅ 28_{32.33.34.36.39.41} Is 25₃ 29₁₃ 50₁₀ 57₁₁ Jr 5_{22.24} 26₁₉ 32₃₉ Jon 1₉ Zp 3₇ Ml 2₅ 3₅ Ps 34₁₀ 55₂₀ 67₈ 72₅ 112₁ 119₆₃ Jb 1₉ 9₃₅ 37₂₄ Pr 3₇ 19₂₃ (if em.; see Subj.) 24₂₁ Ec 5₆ 12₁₃ Ne 7₂ CD 10₂, אֱלֹהִים *god* Jg 6₁₀ 2 K 17_{35.37.38}, מֶלֶךְ *king* Jr 10₇, שֵׁם *name* Dt 28₅₈ Is 59₁₉ Ps 86₁₁ 102₁₆ Ne 1₁₁, קְבוֹד *glory* Is 59₁₉ Ps 102₁₆, דְּבַר *word of God* Ex 9₂₀, תּוֹרָה *law* 4QMMT C₂₄ (הַתּוֹרָה)), פֶּעַל *work* Hb 3₂ (or em.; see Subj.).

<PREF> 2 of time, *on*, + יוֹם *day* 2 S 6₉||1 C 13₁₂; אֲשֶׁר *as*, + עַם *people* 1 K 8₄₃||2 C 6₃₃; מִן *of* direction, *from* (the time of), + מַעֲרָב *west* Is 59₁₉, מִזְרָח *rising of sun* Is 59₁₉, נְעוּרִים *youth* 1 K 18₁₂; introducing object or of cause, *on account of*, + Y. Lv 19_{14.32} 25_{17.36.43} Mc 7₁₇ Ps 33₈, images Jr 10₅, מִקְדָּשׁ *sanctuary* 4QMMT B₄₉ 11QT 46₁₁; of comparison, (more) *than*, + רַב *pl. many* Ne 7₂; מִפְּנֵי introducing object or *on account of*, + Y. Ex 9₃₀ Hg 1₁₂; עִם *with*, + שֶׁמֶשׁ *sun* Ps 72₅; לְפָנַי *before*, + יָרֵךְ *moon* Ps 72₅; מִלְּפָנַי (from) *before*, + Y. Ec 3₁₄ 8_{12.13}.

<COLL> יָרָא || עָבַד *serve* Dt 6₁₃ 10₂₀ Jos 24₁₄ 1 S 12₁₄. 24, כָּבַד *pi. glorify* Is 25₃, גֹּרַר *fear* Ps 33₈.

+ עָבַד *serve* Dt 10₁₂ 2 K 17_{33.35.41}, שָׁחָה *htpal. bow down to* 2 K 17_{35.36}, שָׁמַר *keep commandments, etc.* Dt 5₂₉=4QTestim₃ Dt 6₂ 8₆ 13₅ 17₁₉ 31₁₂ 2 K 17₃₇ Ps 119₆₃ Ec 12₁₃, עָשָׂה *do according to commandments, etc.* 2 K 17₃₄, הֵלֵךְ *walk in ways* Dt 8₆ 10₁₂ 2 C 6₃₁; *walk after* Dt 13₅=11QT 54₁₄, חִפְּץ *delight in commandments* Ps 112₁, אָהַב *love* Dt 10₁₂, רָבַק *cling to* Dt 10₂₀ 13₅=11QT 54₁₄, לָקַח *hear voice* Dt 13₅=11QT 54₁₄ 1 S 12₁₄ Is 50₁₀, לָקַח *accept discipline* Zp 3₇, שָׁבַע *ni. swear by name* Dt 6₁₃ 10₂₀, חָלָה *pi. entreat* Jr 26₁₉, זָבַח *sacrifice to* 2 K 17_{35.36}, אָמֵן *hi. believe* Ex 14₃₁, חִיל *writhe* Jr 5₂₂, פָּחַד *be afraid* Mc 7₁₇, חָהַת *ni. be in awe* Ml 2₅, סוּר *turn aside from evil* Pr 3₇, סוּר *hi. remove gods* Jos 24₁₄.

:: מָרָה *hi. rebel* 1 S 12₁₄.

יָרָא + adverb or noun used adverbially, מְאֹד *much* 1 S 12₁₈ 1 K 18₃, אֵיךְ *how?* 2 K 17₂₈, יוֹם *day* Dt 14₂₃ 1 K 8₄₀ ||2 C 6₃₁ Jr 32₃₉.

יָרָאתֶם אֹתִי מִצִּוְתֵי אֲנָשִׁים מִלְּמֹדָה *their fear of me is a commandment taught by men* Is 29₁₃.

לֹא תִירָא (as command) *you shall not fear* (masc. pl.) Jg 6₁₀ 2 K 17_{35.37.38}.

2b. **revere, be in awe of, respect** a human or a thing, <S> Israel(ites) Lv 19_{3.30} 26₂ Jos 4_{14.14}, עַם *people* 1 S 12₁₈ 14₂₆, אִישׁ *man* Lv 19₃, בֵּן *son* Pr 24₂₁. <S> Joshua Jos 4₁₄, Moses Jos 4₁₄, Samuel 1 S 12₁₄, אָב *father* Lv 19₃, אִמָּה *mother* Lv 19₃, מֶלֶךְ *king* Pr 24₂₁, מִקְדָּשׁ *sanctuary* Lv 19₃₀ 26₂, שְׁבוּעָה *oath* 1 S 14₂₆. <COLL> יָרָא + שָׁמַר *keep sabbaths* Lv 19_{3.30} 26₂.

2c. used absolutely, **fear, show reverence to, be in awe of**, God, or God's activity, <S> אָב *father* Jr 44₁₀, מֶלֶךְ *king* Jr 44₁₀, אִשָּׁה *wife* Jr 44₁₀, צְדִיק *righteous one* Ps 52₈ (or em. וַיִּשְׂמְחוּ *and they shall be sated*; mss וַיִּשְׂמְחוּ *and they shall rejoice*), רַב *pl. many* Ps 40₄, אֶרֶץ *earth* Ps 76₉. <COLL> יָרָא || שָׁקֵט *be quiet* Ps 76₉; + דָּכָא *pu. be humbled* Jr 44₁₀, הֵלֵךְ *walk in law* Jr 44₁₀, בָּטַח *trust in Y.* Ps 40₄.

3. ptc. used as noun, **fearer, one who fears, one who reveres** Y., Y.'s name, etc. (alw. cstr. or with suffix in ref. to Y.; for other forms of ptc., see §§1-2), a. masc. <S> הִיָּה *be* Ml 3₁₆ Jb 1₁ 11QT 57₈, אָמַר *say* Ps 118₄, שָׂמַח *rejoice* Ps 119₇₄, בָּרַךְ *pi. bless* Ps 135₂₀, pu. *be blessed* Ps 128₄, כָּבַד *ni. be honoured* Si 10_{20(B)}, רָאָה *see* Ps 119₇₄, שָׁמַע *hear* Ps 66₁₆, יָדַע *know* Ps 119_{79(K1)}, בִּין *understand* Si 35_{16.16(B)}, בָּחַר *choose* Ps 25₁₂, בָּטַח *trust* Ps 115₁₁, נָצַר *keep* 4QBéat 5₈, הֵלֵךְ *go* Ps 66₁₆ 128₁ Pr 14₂, htp. perh. 4QBéat 5₈, יָצָא *go out* Ml 3₂₀ Ec 7₁₈, hi. *bring out* Si 35_{16.16(B)}, שׁוּב *go back* Ps 119₇₉, פּוֹשׁ *spring about* Ml 3₂₀, נוֹס *htpol. flee* Ps 60₆, פָּגַע *meet* Si 36₁, עָסַס *tread* Ml 3₂₀, נָשַׁג *hi. reach* Si 6₁₆, מִי <NOM CL> שָׁלַם *pu. be repaid* Pr 13₁₃, עָשָׂה *do* Si 15₁. <NOM CL> מִי יָרָא יְהוָה *who is ... the one who fears Y.?* Ps 25₁₂, לְפָנַיךְ הַמִּיד *those who fear you are before you continually* 4QapPs^b 46₆. <S> יִשַׁע *hi. save* Ps 145₁₉, חָמַל *spare* Ml 3₁₆, חָלַץ *pi. deliver* Ps 34₈, כָּבַד *pi. honour* Ps 15₄, בָּרַךְ *pi. bless* Ps 115₁₃, יָרָה *hi. teach* Ps 25₁₂, יָדַע *hi. cause to know* Ps 25₁₄, רָצָה *be pleased with* Ps 147₁₁.

<CSTR> יָרָא *one who fears Y.* Ps 25₁₂ 128_{1.4} Pr 14₂ Si 15₁ 14₄ 26₃ 35₁₆ 36₁, יָרָא *those who fear Y.* Ml 3_{16.16} Ps 15₄ 22₄ 115_{11.13} 118₄ 135₂₀ Si 35_{16(B)}, יָרָא אֱלֹהִים *one who fears God* Jb 1_{1.8} 2₃ Ec 7₁₈ Si 10_{20.24} (יָרָא)

those who fear God Ps 66¹⁶ Ec 8¹² (האלהים) 4QBéat 58 (יראני אלהים) 11QT 578 (אלהים) אל one who fears God Si 6¹⁶, אל those who fear God 1QSb 1¹ (אלו) 4QPrayer^d 1.1¹ CD 20^{19,20}, שמ' ירא' those who fear my name Ml 3²⁰, שמך your name Ps 6¹⁶, מצוה (the) commandment Pr 13¹³; חלק ירא portion of one who fears Si 26³, ירשת יראי heritage of those who fear Ps 6¹⁶, אשרי רצון כל ירא happiness of everyone who fears Ps 128¹, רצון יראיו desire of those who fear him Ps 145¹⁹, כל ירא all who fear Ps 128¹, כל ירא all those who fear Ps 66¹⁶, כול יראיכה all those who fear you 4QShir^b 52.35.

<APP> אש man Ml 3¹⁶ Ps 25¹² Jb 18 2³, גבר man Ps 128⁴, קטן small one Ps 115¹³, גדול great one Ps 115¹³, ערירי childless one Si 16⁴.

<PREP> ל of benefit, to, for Ps 25¹⁴ 85¹⁰ 119³⁸ (if em. ליראתך concerning your fear to ליראיתך to those who fear you) 4QShir^b 52.35, + היה be Ec 8¹², צפן treasure up Ps 31²⁰, אנה pi. allow to happen Si 15¹³; ל of direction, to, + נתן give Ps 60⁶ 111⁵, גלה ni. be revealed CD 20²⁰; ל of possession, of, (belonging) to Ps 34¹⁰; ל concerning Ml 3¹⁶, + כתב ni. be written CD 20¹⁹; ל rise over Ml 3²⁰; מן of comparison, (greater) than Si 10²⁴ (מנירא) parititive, (from) among 4QPrayer^d 1.1¹; אל to(wards) Ps 33¹⁸; על upon, for, towards Ps 103¹⁷, + גבר be mighty Ps 103¹¹, רחם have compassion Ps 103¹³; גוד before, + שלם pi. pay vows Ps 22²⁶, ספר pi. tell 4Q apPsb 31⁴, גיל rejoice 4QapPsb 33⁵ (יראנין) among, + הלל pi. fear 1QH 12³; סביב around, + הנה encamp Ps 34⁸.

<COLL> ירא ptc. one who fears || זרע seed Ps 22²⁴, בית house Ps 135²⁰; + אש man 11QT 578, תם blameless (one) Jb 1¹, גבור mighty one 11QT 578; + ptc. of חשב think Ml 3¹⁶, ידע know Ps 119⁷⁹(Qr), חסה seek refuge Ps 31²⁰, יחל pi. wait Ps 33¹⁸ 147¹¹, תפש seize law Si 15¹, סור depart from evil Jb 1¹⁸ 2³, שנא hate gain 11QT 578.

b. fem. <SUBJ> הלל htp. be praised Pr 31³⁰. <CSTR> יראת' one who fears Y. Pr 31³⁰. <APP> אשה woman Pr 31³⁰.

Also 4QapPsb 48⁴ perh. 50⁴ (וירדה) 4QapMes 1.15 4Q Béat 32² 4QSap^b 55 perh. 4QShir^b 20.22 perh. Horvat 'Uza bowl inscr.⁴ (unless ירא is from ראה see).

<SYN> §1a חתה be dismayed, חפו be alarmed, חרד tremble, ערץ tremble, חיל writhe, שמע hear, נבא ni. prophesy;

§1c דא fear; §2a עבד serve, כבד pi. glorify, גור fear; §2c שקט be quiet; §3a זרע seed, בית house.

<ANT> §1a חזק be strong, אמן be courageous, זיד be presumptuous, שקט hi. be quiet, עבר htp. be arrogant; §1c שחק laugh; §2a מרה hi. rebel.

Ni. 45.4.17 Pf. נורא; impf. תנרא; ptc. נורא, נוראה, נוראה, Q (נוראתיך, נראית, נראית) — 1. be feared, be revered, be terrible; make oneself feared.*

<SUBJ> Y. Ps 66 76¹³ 130⁴ 139¹⁴ (if em. נראית fearfully to נראית you are feared), אש man Si 9¹⁸ (if em. נורא man to נורא בעיר perh. a fearful chatterer is behind a talkative man to נורא בעיר voluble sage. Feared in the city is a talkative man), אל god 4QShirShabba^a 2² (+ כבד ni. be honoured). <PREP> ל of benefit, to, for, + מלך king Ps 76¹³; of agent, by, + מוסד council 4QShirShabba^a 2². <COLL> + noun used adverbially, עליקה (with respect to) deeds Ps 66⁵.

2. ptc. as adj. (some cases may be §1), a. feared, dreaded, dreadful,* (1) attributively of ארץ land Is 21¹, מדבר steppe Dt 1¹⁹ 8¹⁵ (both || גדול great), קרח ice Ezk 1²², עם people Is 18²⁷ (both || הקלחה a people dreaded far and near), בטח ptc. chatterer perh. Si 9¹⁸ (ביטה; or em.; see §1).

(2) predicatively of גוי nation Hb 17 (|| אים terrible).

b. terrible, fear-inspiring, inspiring reverence, (1) attributively of אל God Dt 7²¹ 10¹⁷ (|| גבור mighty) Dn 9⁴ Ne 15 9³² (|| גבור; all five || גדול great) 1QM 10¹ (|| גדול), אדני Lord Ne 4⁸ (|| גדול), שם name Dt 28⁵⁸ (|| כבד ni. ptc. glorious) Ps 89⁹ (+ ערץ great, ערץ ni. ptc. terrible) 99³ (|| קרח, מראה appearance Jg 13⁶, כלי vessel Si 43²(M), frost 4QpsEzeka^a 4¹⁴ (|| הקרח הנורא), day of Y. JI 3⁴ MI3²³ (both || גדול || mystery 1QH13¹⁴ (|| רזיין) 4QpsHodb 3.1²³, מחשבת אל הנורא (||)) 4QD^a 1⁶ (|| מחשבת)).

(2) in nom. cl., predicatively of, or in ref. to, Y. Ex 15¹¹ (|| נורא תהלת) ... מי כמכה ... who is like you ... [who is] inspiring [with respect to] praises?; + אדר ni. ptc. majestic Zp 2¹¹ (or em. נרא he will show himself) Ps 47³ 68³⁶ 76⁵ (if em. אור you shine, i.e. אור ni. ptc., to נורא you are terrible) 76⁸ 89⁸(mss) 96⁴ || C 162⁵ (+ גדול great, הלל pu. ptc. praiseworthy) 4QMystc 3a⁵ 4QapPsb 50³ 4Q apJoseph^b 1²⁹ (+ קדוש holy, גבור mighty, אדיר majestic, פלא ni. ptc. wonderful), עליון the Most High Ps 47³,

Elijah Si 484, שם *name* MI 1¹⁴ Ps 111⁹ (|| קדוש *holy*), מקום *place* Gn 28¹⁷, הוד *splendour* Jb 37²², יום *day* JI 2¹¹ (|| גדול *new moon* Si 43⁸, מעשה *deed* Ps 66³ Si 43^{2(B)}, מורא *fear* 4QShirShabbe 23.1¹³, אשר *that which* Ex 34¹⁰).

<COLL> גורא *terrible, fear-inspiring*; + בניים *among the nations* MI 1¹⁴, במזמה אפו *in the plan of his anger* 4Q Mystc 3a⁵, על-כל-אלהים *above all gods* Ps 96⁴||1 C 16²⁵ 4QShirShabbe 23.1¹³, על-כל-סביביו *above all around him* Ps 89⁸, ממקדשיך *from your sanctuary* (or em. *from his sanctuary*) Ps 68³⁶; + adverb, מאד *very* Jg 13⁶, מה-גורא *how terrible!* Gn 28¹⁷ Ps 66³ Si 43^{2(B)}. 484.

3. ptc. as noun, a. masc. awesome one, awesome thing, <NS> זמר pi. sing praise to 4QShirShabb^d 1.1⁴² [גורא הוא אשר אני עושה] (זמנרן] ... [נורא] (זמנרן] it is an awesome thing that I am doing). <CSTR> גורא כוח [נורא כוח] awesome one of strength, i.e. whose strength is awesome 4QShirShabb^d 1.1⁴², גורא כוח awesome ones of strength 11QShirShabb 53. <APP> אלהים *god* 4QShirShabb^d 1.1⁴² (אלוהים נורא) 11QShirShabb 53. <PREF> אל concerning 4Q418 43¹ perh. *you will teach the poor concerning awesome things*).

b. fem. pl. ptc. גוראות, (1) as noun, terrible deeds, terrible things, <NS> ראה see Dt 10²¹, עשה do Dt 10²¹ 2 S 7²³ (both || גדולה *great deed*) Is 64² Ps 106²² (|| גדולה, פלא ni. ptc. wonderful deed), פלא hi. make wonderful 4QShir^b 35⁵ (יהללוהו בהפלא נוראות) they will praise him for making wonderful his terrible deeds), ירה hi. teach Ps 45⁵. <CSTR> עזונו גוראותיך *the might of your terrible deeds* Ps 145⁶ (+ גדולה *great deed*), שם ... נוראות, name of, i.e. for, terrible deeds 1 C 17²¹ (|| גדולה). <APP> אלה these Dt 10²¹. <COLL> גוראות נוראות [משנות עולמים] terrible deeds from years of long ago 4QDibHama^a 83 (|| פלא ni. wonderful deed).

(2) used adverbially, fearfully, terribly, of פלא ni. be wonderful Ps 139¹⁴ (or em.; see §1), ענה answer Ps 65⁶.

Also 4QShirShabbe 58² 4QBarke 7² (|| גורא] 4QMa 11.1⁸ 4QShir^b 192¹.

<SYN> §2a גדול *great*, אים *terrible*; §2b גבור *mighty*, גדול *great*, כבוד ni. ptc. glorious, קדוש *holy*; §3 גדולה *great deed*.

Pi. 5.0.9 Pf. גוראני; ptc. Q מורא, מורא, מורא; inf. גורא, גורא, גורא—1. cause fear, <SUBJ> worshipper 8QHymn 1¹. <PREF> ב of accompaniment, with, in, + שם *name* 8Q

Hymn 1¹.

2. make afraid, <SUBJ> Geshem Ne 6⁹, Sanballat Ne 6⁹, Tobiah Ne 6^{9,19}, עם *people* 2 S 14¹⁵, ערבי *Arab* Ne 6⁹, עבד *servant* 2 C 32¹⁸, נביא *prophet* Ne 6¹⁴, יתר *remainder* Ne 6⁹. <NS> Nehemiah Ne 6^{9,14,19}, עם *people* 2 C 32¹⁸, אשה *woman* 2 S 14¹⁵. <COLL> || בהל pi. terrify 2 C 32¹⁸.

3. cause to be feared, <SUBJ> worshipper 4QShir^b 35⁶. <NS> אל *God* 4QShir^b 35⁶. <PREF> ב of place, time, in, + קץ *end of generations* 4QShir^b 35⁶.

Also perh. 4QCrypt 1.3⁵ (ביראותה) 4QShir^b 8⁴ 11⁵ 111^{6,7} (both [גוראני] 121³ 191²).

<SYN> בהל pi. terrify.*
→ גוראני *fear*, מורא *fear*.

*ירא II 2 vb. drink deeply (of)—Qal 2 Impf. 2ms ירא; impv. אל-תרא יין, ראו do not drink deeply of wine Pr 23³¹ (unless ראה see), טעמו וראו כי-שוב, taste and drink deeply, for Y. is sweet Ps 34⁹ (unless ראה), קמו אבוי וארא פני, when can I come and drink deeply of the presence of God? Ps 42³ (if em. וראה that I might appear before God; mss וראה that I might see).

Hi. force to drink deeply, קשה השקותנו הראתה עמך you made your people drink deeply of the cup, you have given us wine of reeling to drink Ps 60⁵ (if em. הראתה you made us see).

Ho. be allowed to drink deeply, וסרונה גם-הוא יורא and one who gives to drink will be allowed to drink deeply Pr 11²⁵ (if em. יורא be given drink, i.e. רוח II water, ho.).

ירא 44.8.5 n.f. fear—cstr. יראת; sf. יראתי; (יראתך, יראתי) *fear* of someone or something, dread, terror, <SUBJ> בוא *come* Ps 55⁶. <NOM CL> יראתה *terror was to them*, i.e. they inspired terror Ezk 1¹⁸ (or em. וראתה and I saw them). <NS> נתן *give*, i.e. place Dt 2²⁵ Ezk 30¹³. <CSTR> וראת שמיר ושית *fear of briars and thorns* Is 7²⁵, יראת רוח *fear of a backsliding spirit* 1QS 8¹². <ADJ> גדול *great* Jon 1^{10,16}. <PREF> מן of cause, on account of, + סתר pi. hide 1QS 8¹². <COLL> יראת || רעד *trembling* Ps 55⁶ *fear and trembling*), פחד *dread* Dt 2²⁵, גבה *height* Ezk 1¹⁸; + פלצות *shuddering* Ps 55⁶; יראת used adverbially, (1) (for) fear of, + בוא *come* Is 7²⁵; (2) (with) fear, + ירא *fear* Jon 1^{10,16} (both ... גוראני